

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 362-1926)

Originalt emne

Brandvæsen

Brandvæsen/Brandvæsenets Personale

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 14. oktober 1926](#)
- 2) [Byrådsmødet den 28. oktober 1926](#)
- 3) [Byrådsmødet den 18. november 1926](#)
- 4) [Byrådsmødet den 27. januar 1927](#)
- 5) [Byrådsmødet den 10. februar 1927](#)
- 6) [Byrådsmødet den 24. februar 1927](#)
- 7) [Byrådsmødet den 17. marts 1927](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 14. oktober 1926 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 362-1926)

Indstilling fra Brandkommissionen angaaende Besættelse af Stillingen som Brandinspektør.

Udgik af Dagsordenen.

Uddrag fra byrådsmødet den 28. oktober 1926 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 362-1926)

Besættelse af Stillingen som Brandinspektør.

Fra Brandkommissionen forelægger følgende alfabetiske Indstilling:

Direktør J. C. Adelstrøm, Aarhus.

Bygningsingeniør S. H. Johansen, Aarhus.

Bygningsingeniør G. Kampmann, København.

Maskiningeniør A. Termøhlen, Aarhus.

Maskinist A. J. West, Aarhus.

Maskinmester G. Østergaard, Aarhus.

Borgmesteren vilde paa den socialdemokratiske Gruppes Vegne henstille til Brandkommissionen at tage Sagen op til fornyet Overvejelse. En af de indstillede, Elektriker West, havde trukket sin Ansøgning tilbage, og det vilde være rarest, om Brandkommissionen kunde blive enig om Besættelsen af Stillingen.

Sagen gik tilbage til Brandkommissionen.

Uddrag fra byrådsmødet den 18. november 1926 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 362-1926)

Besættelse af Stillingen som Brandinspektør.

H. P. Christensen anmodede om at faa Sagen udsat i Henhold til Forretningsordenen.

Udsattes.

Uddrag fra byrådsmødet den 27. januar 1927 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 362-1926)

Sagen angaaende Besættelse af Stillingen som Brandinspektør.

Borgmesteren udtalte, at Sagen var kommen med, fordi man jo engang skulde have Ende derpaa. Der var imidlertid Stemning for, at Sagen skal tilbage til Brandkommissionen, og Taleren havde ikke noget derimod.

P. Petersen bemærkede, at hvis Sagen paa ny skulde udsættes, maatte det være i Henhold til Forretningsordenen.

Borgmesteren svarede, at Byraadet jo ikke plejede al modsætte sig, at en Sag tages tilbage, naar Udvalget ønsker det.

Leonhard Hansen erklærede, at Udvalget havde ikke forlangt Sagen udsat, men Borgmesteren havde lovet, at den ikke skulde komme frem, før Udvalget ønskede det. Nu var den alligevel kommen frem, og Taleren vilde da oplyse, at der var Ønsker om at faa Embedet sammenlagt med den kommunale Skorstensfejning i Byen, hvorfor der burde ansættes en Brandinspektør, som havde Forstand paa Skorstensfejning. Af den Grund havde man ikke ønsket, at Sagen skulde frem endnu.

Borgmesteren svarede hertil, at Sagen skulde have været paa Dagsordenen paa det første Møde efter Nytaar, men da bad Leonhard Hansen om at faa den udsat, fordi der var andre Ting under Overvejelse. Andet var der ikke lovet fra Talerens Side. Den socialdemokratiske Gruppe kunde ikke bestemme alt, hvad der skal forelægges i Byraadet.

Leonhard Hansen vidste ikke, hvorvidt den socialdemokratiske Gruppe kunde forlange, at et Spørgsmaal ikke bliver sat paa Dagsordenen; men Gruppen var Flertal i Byraadet, og Borgmesteren tilhørte den ogsaa, og Gruppen havde i hvert Fald vedtaget, at Sagen ikke skulde paa Dagsordenen.

Borgmesteren agtede ikke at lade sig noget foreskrive af Hr. Leonhard Hansen og vilde tilbagevise hans Udtalelser.

H. P. Christensen syntes, at naar der var Overvejelser om at ordne Spørgsmaalet paa en anden Maade end hidtil, vilde det være rigtigst, at Brandkommissionen paa ny beskæftiger sig med Sagen og søger at komme til Enighed om en Ordning. Taleren vilde derfor anbefale, at Sagen henvises til Brandkommissionen.

Ifølge Forslag fra den socialdemokratiske Gruppe vedtoges det at sende Sagen til Brandkommissionen til fornyet Overvejelse.

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 362-1926)

Indstilling angaaende Ansættelse af Brandinspektør.

Fra Brandkommissionen forelaa følgende 2 Indstillinger:

"Undertegnede, Brandkommissionens socialdemokratiske Medlemmer, indstiller hermed til Brandinspektørembedet Hr. Kontrolmester A. J. Bredal.

Samtidig indstilles, at Kommunen overtager Kontrollen med Byens Skorstensfejning, saaledes at denne Kontrol foretages af Brandvæsenet.

Som Vederlag for Kontrollering betaler hver af Byens to Skorstensfejermestre 5000 Kr. aarlig til Brandvæsenet, samt aflønner en Mestersvend i hvert Distrikt.

Endvidere foreslaas, at der til Dækning af Merarbejdet ved at inddrage Kontrolleringen under Brandvæsenet ansættes en Assistent."

"Tilbagesendes med Bilag tjenstlig Aarhus Byraad med Bemærkning, at Sagen den 4. d. M. paany har været behandlet i Brandkommissionen, hvor samtlige Medlemmer var mødte og efter at der af d'Hrr. Leonhard Hansen og Fogh Mogensen var fremlagt hoslagte Forslag om en Kombination af Stillingen som Brandinspektør og Kontrolførende ved Skorstensfejervæsenet her i Byen, hvorhos disse Herrer foreslog at ansætte Skorstensfejer Bredal jun. som Brandinspektør under den af dem foreslaaede Nyordning.

Efter Forhandling i Kommissionen vedtog Formanden, Salling og cst. Brandinspektør Withen at udtale, at de fastholdt deres tidligere Indstilling om at ansætte Ingeniør Kampmann som Brandinspektør, og at de ikke kunde tiltræde den nævnte af d;Hrr. Leonhard Hansen og Fogh Mogensen foreslaaede Nyordning eller deres Forslag om at ansætte Hr. Bredal jun. som Brandinspektør."

Leonhard Hansen henviste til de foreliggende Indstillinger og vilde anbefale Mindretallets Forslag. For Tiden var der i Byen 2 Skorstensfejermestre, og desuden var der oprettet et Embede for Bredal jun. som Kontrolmester. Taleren var af den Anskuelse, at det var rigtigst at inddrage denne Kontrol under Brandvæsenet, og muligvis burde man senere gaa over til

at gøre hele Skorstensfejningen kommunal. Embedet som Brandinspektør tog næppe en Mands fulde Tid, saa de to Poster kunde nok forenes, særlig naar der blev ansat en Assistent. Taleren vilde paa egne og Fogh Mogensens Vegne foreslaa, at Byraadet kasserer samtlige indkomne Ansøgninger og tiltræde den foreslaaede Ordning, hvorefter der saa skulde forhandles med Skorstensfejermestrene om Sagen og ligeledes udformes nærmere Regler angaaende den foreslaaede Brandassistent.

H. P. Salling konstaterede, at Sagen ved dette Forslag var kommen ind i en ny Fase. Taleren kunde her lige saa lidt som i Brandkommissionen slutte sig til Forslaget, fordi den Mand, der blev foreslaaet, ikke kunde anses for at være kvalificeret til Stillingen som Brandinspektør. Aarhus Brandvæsen var en udmærket og anset Institution, og denne Standard skulde man gerne holde i Fremtiden. Skorstensfejer Bredal var næppe i Besiddelse af den fornødne Autoritet paa denne Plads, og hans Helbredstilstand var vist ogsaa saaledes, at han næppe kunde præstere den Lægeerklæring, som krævedes for at blive ansat i Kommunens Tjeneste. Desuden vilde Forslaget medføre, at der skulde ansættes flere kommunale Bestillingsmænd, Skorstensfejere, Mestersvende o. s. v., og det var tvivlsomt, om Kommunen saaledes kunde gribe ind i Skorstensfejernes Bestillinger, som de havde haft igennem mange Aar. Skorstensfejningen betales heller ikke af Kommunen, men af Grundejerne, og hvis Betalingen var for stor, maatte Grundejerne jo kræve en Nedsættelse af Taksterne; det kunde næppe komme Kommunen til gode. Til Brandinspektør krævedes en bygningskyndig Mand, som kunde se, hvorvidt en Bygning var forsvarlig i brandteknisk Henseende, og det kunde ikke forlanges af en Mand med udelukkende haandværksmæssig Uddannelse. Det gjaldt her om at faa den rette Mand paa den rette Plads, og Taleren vilde derfor fastholde Forslaget om at ansætte cand. polyt. Kampmann; han var en Mand, der sad inde med baade teknisk og faglig Kundskab, og som var udmærket anbefalet fra sin tidligere Virksomhed.

Leonhard Hansen gjorde opmærksom paa, at Mindretallets Forslag i Virkeligheden betød en Besparelse for Kommunen paa ca. 10000 Kr., og selv om man af dette Beløb skulde lønne en Assistent, blev der alligevel en betydelig Besparelse. Flere Folk skulde der ikke ansættes, hverken Skorstensfejermestre eller Svende, idet man ikke ønskede at røre ved den nuværende Ordning for Tiden, og det vidste Hr. Salling godt. Der var næppe Tvivl om, at Kommunen, om den vilde, straks kunde lægge hele Skorstensfejervæsenet under sig, men her var der altsaa kun Tale om Kontrollen, og det var god Logik at lægge denne under Brandvæsenet. Det var for Resten rimeligt nok, at Skorstensfejningen var for dyr, men

forhaabentlig kunde Brandkommissionen ved Lejlighed nedsætte Taksterne og derved give Grundejerne en Lettelse. Der var sikkert ingen, som havde noget imod Hr. Bredal personlig, han var en meget omgængelig Mand, der nok kunde komme ud af det med Brandsvendene, og hvad hans Helbred angik, saa havde han for nylig faaet en Lægeattest i Anledning af, han søgte Køretilladelse, og den var der absolut intet i Vejen med. Hr. Bredal var desuden mangeaarig Brandofficer og havde i mange Tilfælde været raadgivende for afdøde Brandinspektør Bruun; en saadan Mand havde en udmærket praktisk Uddannelse og maatte kaldes mere kvalificeret end de mange Ansøgere, som aldrig havde haft med Brandvæsen at gøre.

M. Brammer fandt, at hele denne Sag var behandlet paa en ejendommelig Maade, og det var ogsaa en noget underlig Indstilling, der forelaa, idet Kommissionen havde forbigaaet den mest kvalificerede af alle Ansøgere, nemlig Brandfuldmægtig Bang fra Frederiksberg. Han var polyteknisk Kandidat og fuldt uddannet Brandofficer med gode Anbefalinger fra sin Chef; men hans Ansøgning blev der ikke taget Hensyn til. Taleren havde hørt sige, at Grunden hertil var, at han ønskede at medtage sin nuværende Anciennitet som Brandofficer for ikke at faa en meget ringere Gage end hidtil; men det Spørgsmaal vedkom aldeles ikke Brandkommissionen, det var et Spørgsmaal, som henhørte under Lønudvalget og Byraadet. Hr. Leonhard Hansens Forslag gjorde et overordentlig søgt Indtryk; det lignede nærmest et Halmstraa, som man griber efter, naar alle andre Udveje er bristet. Det blev engang sagt, at hvis man opstillede Harald Jensens Stok i Søndre Kreds, blev den valgt, og dette var noget lignende. Aarhus Kommune havde et udmærket Brandvæsen; Byraadet havde sat meget ind paa at udvikle det, og tidligere Byraadsmedlem Mikael Johansen har indlagt sig store Fortjenester ved at fremskaffe Tilskud dertil fra Brandforsikringsselskaberne. Derfor var det at sænke denne Standard at ansætte en Mand som Brandinspektør, der ikke havde Uddannelse i nogen som helst Retning. Dertil kom, at han var en Mand paa 52 Aar, medens de indstillede, som var polytekniske Kandidater, alle var yngre Mænd og derfor mere bevægelige. Taleren havde faaet Brev fra Brandchefen paa Frederiksberg, som først og fremmest anbefalede Bang, men derefter Ingeniør Kampmann, som han havde samarbejdet med i Ingeniørforeningen, og desuden havde Kampmann været meget paaskønnet for sit Arbejde ved Gudenaacentralen under de vanskelige Arbejdsforhold, saa Taleren kunde ogsaa stemme for ham. Det var i det hele et Vildspor at ville kombinere Stillingen som Brandchef med en Skorstensfejerstilling; derimod kunde den udmærket kombineres med noget andet, nemlig med et Redningsvæsen; et

saadant vilde være af meget stor Betydning, og ogsaa her kunde en yngre Mand bedre tage Initiativet til en Ordning. Taleren vilde anbefale Brandkommissionen at tage denne Tanke under Overvejelse.

H. P. Salling oplyste, at naar Kommissionen ikke havde indstillet Fuldmægtig Bang, skyldtes det i nogen Maade hans Lønkrav, men desuden kunde Taleren ikke i ham se en Mand af en saadan Støbning, som Brandchefen i Aarhus gerne skulde være. Taleren kunde godt tænke sig, at afdøde Brandinspektør Bruun havde raadført sig med Bredal, da han jo kom hertil udefra, men angaaende Brandteknik og Bygningskonstruktion kunde han i hvert Fald ikke faa Raad hos ham, og det var meget vigtige Ting for en Brandinspektør. Han maatte kunne afgøre, hvordan en Bygning er konstrueret, hvor der er Fare for Nedstyrning, hvordan en ildløs bedst skal bekæmpes, og hvorledes Mandskabet skal placeres for at undgaa Ulykker o. s. v. Det medførte et meget et meget stort Ansvar, og det kunde kun en Mand med den fornødne Indsigt og Autoritet paatage sig.

Fogh Mogensen havde ligesom Hr. Salling det Indtryk, at Fuldmægtig Bang ikke var den rette Mand til Stillingen, og Læge Brammer vilde vist ogsaa slutte sig dertil, hvis han havde set ham. Dertil kom, at han krævede Ændring baade i Løn og Anciennitet. Det foreliggende Forslag var noget af det bedste, der endnu havde været fremme. At Brandinspektøren skulde være bygningskyndig, var nærmest noget nyt; hidtil havde man forlangt, at han skulde være maskinkyndig, og det var ogsaa Tilfældet med afdøde Brandinspektør Bruun. Men Sagen var, at hvis en bestemt Mand vilde have søgt Pladsen, kunde hele Brandkommissionen være blevet enig om at indstille ham uden Hensyn til det bygningskyndige. Men efter Forslaget paatænkte det netop at ansætte vedkommende Mand som Næstkommanderende ved Brandvæsenet, og det var da udelukket, at der kunde ske noget derved. Bredals Stilling som Kontrolmester var desuden saa nær knyttet til Kommunen, at man næppe kunde undgaa at yde ham Pension, og saa var det klogt at udnytte ham noget mere ved at gøre ham til kommunal Embedsmand. Han havde mangeaarig praktisk Erfaring i Brandvæsen og et bedre Kendskab til Byens Bygninger end nogen som helst anden, og dertil kom, at der ved Ordningen kunde spares et temmelig stort Beløb for Kommunen.

P. Petersen havde ikke tidligere set en saadan Situation, at man opslaar et Embede, indstiller Ansøgere, lader dem vente i ½ Aar og saa kasserer dem alle. For at forsvare en saadan Fremgangsmaade, skulde der netop en Veltalenhed til som Leonhard Hansens.

Men til Trods for denne blev man alligevel ikke overbevist om, at hans Opfattelse var den rigtige. Taleren troede ikke blindt paa Lægeerklæringer, og at Bredal i 30 Aar havde ført den fine Titel Brandofficer, betød vist ikke ret meget, sammenlignet med de kvalificerede Folk, der ellers var at vælge imellem. Taleren vilde fraraade Forslaget, ogsaa fordi det var en Forløber for at gøre Skorstensfejningen kommunal, og det blev altid dyrere end privat Arbejde.

H. P. Christensen indrømmede, at der havde været adskillige Planer fremme uden at det var lykkedes at naa til Enighed indenfor Brandkommissionen. Naar Sagen var trukket saa længe ud, skyldtes det særlig Ønsket om at blive enige om en bestemt Mand, ogsaa for vedkommendes Skyld, men det havde altsaa været umuligt. Hvis Brandkommissionens Flertal ikke fra Begyndelsen havde taget sin Stilling og modsat sig et hvilket som helst andet Forslag, havde Sagen sikkert været løst for længe siden, men naar Kommissionens Flertal stillede sig saaledes, maatte Flertallet i Byraadet gøre sin Indflydelse gældende paa anden Maade. Den af Talerens Partifæller foreslaaede Ordning kunde laves naarsomhelst; det behøvede ikke at være i Tilknytning til Besættelse af Brandinspektørembedet. Taleren var ikke begejstret for den foreslaaede Ordning, hvor der blev en Brandchef og en teknisk Leder; det kunde let medføre Rivninger; men muligvis kunde det gaa, idet den Mand, som man havde udset til Assistent, var en meget fredsommelig Mand, der var let at samarbejde med. Der var ogsaa kritiseret over Hr. Bredals Alder, og selvfølgelig maatte Kommunen ved at ansætte en Mand paa 52 Aar tage visse Forbehold angaaende Pensionen. Men naar Ansættelsen blev paa 1 Aars Konstitution, og man til den Tid tog hans Ansættelses- og Anciennitetsforhold op, skete der jo ikke noget derved, idet man saa kunde gaa til en anden Ordning, saafremt man fandt det ønskeligt. Taleren vilde derfor foreslaa, at man afviser samtlige Ansøgere og konstituerer Bredal i Stillingen foreløbig for 1 Aar.

Holst-Knudsen var ikke forbavset over at høre d'Hrr. Forslagsstillere tale saa stærkt for denne Ordning; det var, hvad man kunde vente efter hele Sagens Behandling, men det var mere uforstaaeligt, at d'Hrr. absolut vilde gøre denne Sag til en Prestigesag. Man skulde have taget en Afstemning straks, og hvis de ved en saadan var kommen i Mindretal, havde det ikke gaaet deres Ære for nær. Nu viste det sig, at den socialdemokratiske Gruppe havde vedtaget at støtte Forslaget, skønt Hr. H. P. Christensen ikke syntes om det; men det maatte siges at være en fattig Trøst for Forslagsstillerne at faa deres Vilje paa disse Betingelser. Nu fik Kommunen en Mand paa 52 Aar at pensionere, og det var tillige en Begyndelse til at lægge hele Skorstensfejervæsenet under Kommunen, hvilket vilde

medføre nye Byrder. Det saa ogsaa underligt ud at foreslaa Bredal, fordi Assistent Rasmussen ikke havde søgt Embedet, for Bredal havde jo heller ikke søgt det. Naar man vilde sammenligne d'Hr. Bredal og Kampmann, saa var Spørgsmaalet ikke, om de var rare, Flinke og gode Mennesker, men om de havde de faglige Kvalifikationer, der skulde til, og der kunde man ikke nægte, at Hr. Bredal fuldstændig manglede disse. Taleren vilde derfor have forsvoret, at Byraadet kunde ansætte en saadan Mand som Leder af Aarhus Brandvæsen.

Leonhard Hansen kunde godt forstaa, at Landsretssagføreren fandt det skrækeligt at ansætte en Mand nedefra, der ikke havde gennemgaaet noget som helst Studium, som Brandinspektør. Der kunde dog godt komme den Dag, hvor der blev ansat flere af den Slags; men man forlagte i hvert Fald af dem, at de skulde passe deres Arbejde; hvorvidt de fra den anden Side gjorde det samme, vidste Taleren ikke. Den samme Tendens gik igennem Dr. Brammers Tale; men Doktoren vilde næppe, hvis han sad i et Udvalg, der skulde besætte en Stilling, finde sig i, at en Ansøger stiller helt andre Fordringer og Betingelser, end der staar i Opslaget. En anbefaling for en Mand betød ikke altid noget; man havde set Tilfælde, hvor en Institution gav en Mand en varm Anbefaling for at komme af med ham paa en pæn Maade. Taleren havde ikke sagt et nedsættende Ord om Ingeniør Kampmann, han var en ung, rask Mand, som man kunde tænke sig i enhver anden Stilling end som Brandinspektør

i Aarhus. Hvad Redningsvæsenet angik, saa kunde nok den Dag komme, at man fra Brandvæsenets Side finder paa noget saadant, men saa vilde man sikkert igen faa at høre det sædvanlige Skraal om, at man griber ind i private Rettigheder. At man havde fundet paa Forslaget for at komme ud af et Uføre, var en Insinuation, som Læge Brammer ikke skulde have fremsat. Den Mand, hvis Spaserestok Lægen omtalte, var en Mand, som alle Socialdemokrater ærede til hans sidste Dage; men Taleren vilde vende Lægens Ord om og sige, at den Tid nok kom, da det vilde være lettere for Lægens Spadserestok end for ham selv at blive valgt ind i Aarhus Byraad. Fordringen om, at Brandinspektøren skal være bygningskyndig, var af ny Dato, Bruun var Maskinmand og intet andet, og han havde gjort et mægtig Arbejde for Brandvæsenet; han var som saa mange andre dygtige Mænd opfostret i Arbejdernes Rækker og kunde med Lethed sætte sig ind i en Sag. Selvfølgelig var det kedeligt ikke at kunne overbevise Konsul Petersen, men mod visse Ting kæmpede jo selv Guderne forgæves. Taleren havde ikke sagt noget om, at der skal ansættes

2 Brandinspektører, men Embedet blev udvidet saaledes, at der blev Brug for en Assistent, og hvem det skulde være, var jo heller ikke afgjort; lige saa lidt var det foreslaaet at ansætte Skorstensfejersvende o. l. Pensionen kunde ordnes efter nærmere Aftale. Taleren var ikke enig med H. P. Christensen i, at det skal være en midlertidig Ordning, blot en almindelig Konstitution i Embedet paa 1 Aar.

Holst-Knudsen bemærkede, at man kunde blot læse Pensionsreglementet, saa vidste man, hvem der vilde blive pensionsberettiget, og det blev vist ogsaa Tilfældet med de kommunale Skorstensfejersvende. Taleren kunde give Hr. Leonhard Hansen Ret i, at de Folk, som havde kæmpet sig frem franedet, skulde have Embederne, for de var som Regel de dygtigste; men de skulde dog gerne have de faglige Kvalifikationer, der forlangtes for at beklæde Stillingen, ellers kunde man til sidst ende med at ansætte en Sygepasser som Overlæge ved kirurgisk Afdeling.

M. Brammer bemærkede angaaende Lægeattester, at en Attest for at blive Motorkører næppe sagde andet, end at vedkommende havde Syn og Hørelse og sin fulde Førlighed; men det var ikke en Attest af den Art, som krævedes for at blive ansat under Kommunen. Hr. Leonhard Hansen havde i det hele taget i denne Sag fremsat Udtalelser, som han senere vilde være ked af, f. Eks. at en Chef for en Institution anbefaler en Mand blot for at komme af med ham. Hvorvidt Taleren kunde blive valgt ind i Byraadet eller ikke, vedkom jo ikke den foreliggende Sag, og Taleren havde ikke sagt noget til Forklejnelse af Harald Jensen; han var en Mand, som man maatte sætte højt, og som andre burde stræbe efter at ligne. Men Taleren havde med disse Ord villet sige, at et Flertal ikke maa lade sig friste til at misbruge Flertallet, for der kunde komme den Dag, da det blev Mindretal. Aarhus Brandkorps havde arbejdet sig frem til en udmærket Position og en smuk Stilling, og saa burde man ikke give Ledelsen af del til en Mand, som ikke kunde siges at være kvalificeret dertil. Muligvis kunde det gaa, men hvis det gik galt, kunde Leonhard Hansen næppe paatage sig Ansvaret derfor.

K. Mousten protesterede imod, at Hr. Bredal skulde, mangle Kvalifikationer til Stillingen. Han kendte alle Byens Ejendomme bedre end nogen anden, og han havde været Brandofficer i 30 Aar. Derved havde han faaet et praktisk Kendskab, som nok kunde opveje det teoretiske.

Leonhard Hansen havde ikke sagt, at en Mand er umulig, fordi hans Chef anbefaler ham, men at det kan betyde det i visse Tilfælde. De fleste af Ansøgerne var anbefalede af Folk,

som udtalte, at de var udmærket kvalificerede til at blive Brandinspektør i Aarhus; men det kunde disse Folk jo ikke vide noget som helst om. Dr. Brammers Mening om Hr. Bredals Kvalifikationer bebøvede heller ikke at betyde noget.

G. N. Knub havde ligesom Dr. Brammer været forbavset over, at Kommissionen ikke indstillede den mest kvalificerede af Ansøgerne, nemlig Brandfuldmægtig Bang, særlig da der stod i Opslaget, at en saadan vilde blive foretrukken. Det var meddelt Taleren, at det daarlige Indtryk, Hr. Bang gjorde paa Kommissionens Medlemmer, særlig skyldtes, at han var en meget lille Mand.

Men selv om han var lille i Forhold til Hr. Fogh Mogensen, kunde han nok være af normal Størrelse! Af de indstillede vilde Taleren stemme paa Ingeniør Kampmann. Chefen for et Brandvæsen, der stod saa højt som det i Aarhus, burde være en Mand med teknisk Uddannelse, og Hr. Kampmann var uddannet baade i Bygningsteknik og Maskinteknik. Man kunde næppe have to Chefer for en Institution; der maatte være en enkelt, som kunde overse alle Sider af Virksomheden; dertil var Ingeniør Kampmann den rette Mand, og Taleren vilde meget anbefale at vælge ham.

Holst-Knudsen vilde blot spørge Overlærer Moustén, om han ansaa Hr. Bredal for at være fuldt kvalificeret til Stillingen.

Borgmesteren udtalte, at som denne Sag havde formet sig, vilde Taleren indtage en neutral Stilling og ikke deltage i Afstemningen.

Det vedtoges med 9 Stemmer mod 8 at kassere de indkomne Ansøgninger til Stillingen og at sende Sagen tilbage til Brandkommissionen med Henstilling om at udarbejde et Forslag i Henhold til Mindretallets Indstilling.

Uddrag fra byrådsmødet den 24. februar 1927 - side 5

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 362-1926)

Sagen angaaende Besættelse af Stillingen som Brandinspektør. (B. Side 323).

Fra Brandkommissionens Flertal (Politimesteren, H. P. Salling og Chr. N. Withen) forelaa følgende Erklæring:

"Tilbagesendes med Bilag tjenstligt Aarhus Byraad med Bemærkning, at Sagen har været behandlet i Brandkommissionens Møde den 21. d. M., hvor samtlige Medlemmer vare mødte.

Efter sket Forhandling vedtog Formanden, Withen og Salling under Henvisning til deres fornævnte Stilling til Sagen for deres Vedkommende at udtale, at forsaavidt det i D'Herrers Leonhard Hansens og Fogh Mogensens fornævnte Skrivelse af 4. d. M. foresloges, at Kontrollen med Skorstensfejrvæsenet henlagdes under Kommunen og varetoges af Brandvæsenet, var saadant formentlig allerede sket Fyldest ved den af Brandkommissionen i Henhold til Brandpolitiloven af 21. Marts 1873 § 10 udfærdigede og af Byraadet den 23. Marts 1916 vedtagne Instruks for Skorstensfejere af Marts 1916 § 2, hvortil man henviste. Forsaavidt D'Herrers bemeldte Forslag gik ud herover - hvad efter det foreliggende maatte antages - maatte man derimod formene, at saadant ikke var foreneligt med den Ordning, der var foreskrevet i bemeldte Instruks og i de ligeledes af Brandkommissionen fastsatte "Reglementariske Bestemmelser for Aarhus faste Brandvæsen" af 6. Februar 1909, navnlig sammes Afsnit VI om de tjenstlige Stillinger, samt foreskreven eller forudsat i Brandpolitiloven.

Eksemplarer af disse Forskrifter vedlagdes.

Det samme maatte derfor formentlig ogsaa antages med Hensyn til D'Herrers Forslag om at kombinere Stillingen som Kontrolførende ved Skorstensfejrvæsenet med Stillingen som Brandinspektør og i det væsentlige overlade Brandvæsenets umiddelbare Ledelse - altsaa ogsaa i Ildebrandstilfælde - til en Brandassistent, idet det i bemeldte Lovs § 3, 3die Stk. udtrykkelig udtales, at "Brandinspektøren har Kommandoen over Brandkorpset", hvilket Forhold vilde blive forrykket - antagelig til Skade for Korpsets Effektivitet og selvfølgelig for Kommunen ved deraf følgende Ansvar overfor Befolkningen - hvis den nævnte foreslaaede Ordning gennemførtes.

Man maatte derhos formene, at de Grunde, der i Aaret 1913 antagelig forelaa for Byraadet til at oprette et selvstændigt Embede som Brandinspektør med udelukkende Varetagelse af en saadan Gerning, endnu var gældende og dette endda i meget forøget Grad, da Byen og Havnen i den siden da forløbne Tid var vokset stærkt, og absolut ikke vilde kunne taale nogen Nedsættelse af Brandvæsenets nuværende høje Standard, hvad som nævnt maatte befrygtes ved bemeldte Ordnings Gennemførelse.

Man maatte i alt Fald - ogsaa under Hensyn til, at Brandkommissionen ifølge nævnte Lovs

§ 3, 1ste Stk., havde den umiddelbare Styrelse af Brandvæsenet - hævde, at saadant ikke burde ske uden Tiltræden af Kommissionen eller i hvert Fald af dennes Flertal, uden hvis Samtykke derhos de Ændringer i fornævnte Instruks og Reglement m. v., der maatte følge af Forslaget, næppe kunde ske, hvorhos for saavidt Omordning af Skorstensfejervæsenet angaar endvidere Justitsministeriets Samtykke i Henhold til Brandpolitilovens § 10, sidste Stykke, eventuelt maatte udkræves. Efter sin Stilling til Sagen mente man derfor for sit Vedkommende ikke at kunne medvirke - og ansaa sig ej heller forpligtet dertil - ved Udarbejdelse eller Fremsættelse af det af det ærede Byraad i dets foranstaaende Paategning ønskede detaillerede Forslag.

Med Hensyn til den af de nævnte Herrer foreslaaede Brandinspektør, Hr. A. J. Bredal, skulde man dernæst udtale, dels, at denne er henved 52 Aar gammel - han er født den 20. April 1875 - medens det antagelig - ogsaa for at undgaa en forholdsvis tidlig Pensionsbyrde for Kommunen - netop var Meningen efter Brandinspektør Bruhns tidlige Død at ansætte en forholdsvis ung og mobil Mand i Stillingen, der kunde ventes at komme til at fungere i en længere Aarrække, dels at Hr. Bredal formentlig næppe var i Besiddelse af de tekniske og teoretiske Kundskaber - derunder Sprogkundskaber til Brug ved Studiet af udenlandske Fagblade eller tekniske Værker, der tilstilledes Brandvæsenet - der maatte udkræves til Stillingens forsvarlige Varetagelse, ogsaa til Brug ved de jævnlig forekommende Erklæringer til vedkommende Ministerium ved Ansøgninger om Dispensationer fra Brand- eller Bygningslovgivningen og lignende, og til Brug ved Ekspeditionen af de mest hyppige Byggesager, der efter den nugældende Ordning ekspederes direkte mellem Bygnings- og Brandinspektør uden at forelægges Brandkommissionen eller dennes Formand og underskrives af Brandinspektøren i eget Navn. Saadan Ekspedition skete dog paa Brandkommissionens Vegne og dens Ansvar, og underskrevne Formand maatte i hvert Fald for sit Vedkommende fralægge sig ethvert Ansvar for mulige Fejl herved i Fremtiden, hvis D'Herrers Forslag gennemførtes. I saa Fald vilde det forøvrigt ogsaa kunne ske, at bemeldte Ekspeditioner overlades til fornævnte Assistent. Der henvistes herved til vedlagte ved Opslaget af Stillingen modtagne Skrivelse af 2. September f. A. fra "Ingeniørforbundet af 5. Marts."

Man var ved foranstaaende gaaet ud fra, at det ved eventuel Ansættelse af Hr. A. J. Bredal som Brandinspektør i hvert Fald ikke vilde blive ham tilladt enten selv at drive Skorstensfejervirksomhed her i Kommunen eller være økonomisk interesseret i saadan. I

modsat Fald vilde Grundene mod hans Ansættelse og Ordningen iøvrigt faa forøget Vægt, idet der let vilde kunne forekomme Konflikt mellem hans nævnte Interesser og hans Pligter som kontrolførende ved Skorstensfejrvæsenet, der vilde kunne modvirke denne Stillings forsvarlige Udførelse.

Man fastholdt herefter i ét og alt sin tidligere Indstilling m. v.

Sluttelig fandt Formanden det rigtigst at henlede det ærede Byraads Opmærksomhed paa, at der formentlig ved den af Byraadet i sammes Møde den 10. d. M. efter Byraadets foranstaaende Paategning af 11. s. M. foretagne "Kassering" af samtlige indkomne Ansøgninger var udvist Vilkaarliglied overfor Ansøgerne, navnlig de 6, der havde været indkaldt for Brandkommissionen den 12. Oktober f. A. og derefter af hele denne - ogsaa D'Herrer Hansen og Fogh Mogensen - samme Dag skriftlig vare indstillede til Byraadet som kvalificerede, hvorefter de maatte kunne forvente eventuelt at komme i Betragtning, medens de derimod nu - med Undtagelse af 2 af dem (Nr. 14 Adelstrøm og Nr. 25 West, der senere havde tilbagekaldt deres Ansøgning) - vare blevne holdt hen i Uvished i ca. 4 Maaneder for derefter - antagelig uden Meddelelse til dem - at faa deres Ansøgninger "kasserede."

Der var endvidere ved denne Fremgangsmaade - forsaavidt D'Herrer angik - sket en Undladelse af at vedstaa sket Indstilling, hvorhos der ved nævnte Byraadsmøde var bragt i Forslag en Mand (Hr. A. J. Bredal), der paa dette Tidspunkt slet ikke havde søgt, idet hans Ansøgning først var dateret den 14. d. M. og modtaget af Formanden den 15. s. M., altsaa 5 Maaneder efter Ansøgningsfristens Udløb den 15 September f. A., se hoslagte Afskrift af Opslag, medens derimod en i December f. A. indkommen Ansøgning fra en forøvrigt formentlig kvalificeret Ansøger, Ingeniør og Brandinspektør Mygind, Frederikshavn, af denne Grund var nægtet taget i Betragtning.

Under Hensyn til alt foranstaaende og navnlig, fordi det som nævnt maatte formenes, at den foreslaaede Ordning var uforenelig med Brandpolitiloven eller dennes Forudsætninger, fandt Formanden derhos at maatte forbeholde sig eventuelt at forelægge Sagen for Indenrigsministeriet til eventuel Foranstaltning i Henhold til § 10 i Lov Nr. 112 af 1. Marts 1919 om Ændringer i og Tillæg til Loven om Købstadkommunernes Styrelse m. v. af 26. Maj 1868, forsaavidt saadant ikke maatte ske fra Byraadets Side."

Fra Brandkommissionens Mindretal (Leonhard Hansen og J. Fogh Mogensen) forelaa følgende Indstilling:

"Mindretallet indstiller til Aarhus Byraad, at Brandinspektørembedet besættes med Hr. Kontrolmester A. J. Bredal fra og med 1ste April 1927, foreløbig paa Konstitution i et Aar, til hvilken Tid der træffes nærmere Bestemmelse angaaende Pensionsforhold.

Samtidig indstilles, at Kommunen overtager Kontrollen med Byens Skorstensfejning, saaledes at denne Kontrol foretages af Brandvæsenet og sorterer direkte under de af Byraadet valgte Brandkommissionsmedlemmer.

Som Vederlag for Kontrollering betaler hver af Byens to Skorstensfejermestre 5000 Kr. aarlig til Brandvæsenet, samt aflønner en Mestersvend i hvert Distrikt.

Begyndelseslønnen for Brandinspektøren er 6500 Kr. + 1000 Kr. aarlig for Skorstenskontrolleringen.

Endvidere indstiller Brandkommissionens underskrevne Mindretal, at Maskinist R. Rasmussen forfremmes til "Maskinmester" og oprykkes i 5te Lønklasse med 3 Aars Anciennitet, saaledes at Lønnen bliver 4900 Kr.

Maskinmesteren skal fungere med Tjeneste som hidtil og overtage Ledelsen af Brandstationen under Brandinspektørens Fraværelse."

Borgmesteren gjorde opmærksom paa, at naar denne Sag var taget for aabne Døre, var det egentlig i Strid med Byraadets Forretningsorden. Men da der havde været saa mange Avissskriverier om Sagen, havde Brandkommissionens Mindretal henstillet at behandle Spørgsmaalet i et offentlig Møde, saa Befolkningen kunde faa Rede paa, hvorledes Forholdet i Virkeligheden var. Men hvis nogen af Byraadets Medlemmer gjorde Indsigelse, vilde Sagen gaa til Behandling for lukkede Døre.

Leonhard Hansen udtalte, at Offentligheden havde Krav paa at faa rigtig Besked om denne Sag efter den Maade, hvorpaa den var bleven behandlet i Byens Presse. Hidtil havde den været drøftet i lukkede Møder, men alligevel havde Bladene bragt Referater derom, og forskellige Byraadmedlemmer havde fremsat Udtalelser, som i flere Tilfælde var ganske forrængede. Taleren vilde derfor takke Borgmesteren, fordi der blev Lejlighed til at klarlægge Sagen for aabne Døre. - Naar denne Sag var trukket saa længe ud, var det ikke Brandkommissionens Skyld alene. Først gik der nogen Tid, før Kommissionen blev enig om, hvorledes Formen for Opslaget skulde være, derefter skulde man gennemse Ansøgningerne og gøre indstilling; men Valget i Efteraaret og dernæst juleferien medførte, at Sagen først kom til virkelig Behandling i Januar Maaned. I de 8 Maaneder siden

Brandinspektør Bruhns Død havde Brandkommissionen haft Lejlighed til at konstatere, i hvor høj Grad Embedet lagde Beslag paa sin Mand. Der havde i den Tid været mange Brande, og det var gaaet lige saa godt som tidligere, men alligevel havde den konstituerede Brandinspektør haft Tid til at passe sin private Forretning. Derved kom nogle af Kommissionens Medlemmer til den Erkendelse, at Brandinspektøren godt kunde varetage andet end dette Embede, og det var saa resulteret i Mindretallets Forslag om at forene de to Stillinger som nævnt i Indstillingen. Derved opnaaedes tillige en økonomisk Gevinst for Kommunen paa ca. 10000 Kr. Imidlertid syntes det, at de borgerlige Medlemmer i Kommissionen og maaske ogsaa i Byraadet slet ikke havde forstaaet, hvad Sagen drejede sig om, idet der var gjort gældende, at Brandinspektøren efter Forslaget kom til at kontrollere sig selv. Men Sagen var, at Hr. Bredal ikke var Skorstensfejermester i Aarhus og aldrig havde været det; han blev for 6 Aar siden ansat af Byraadet som Kontrol med Byens Skorstensfejervæsen, og man kunde med Tilfredshed konstatere, at i de 6 Aar havde der saa godt som ingen Skorstensild været i Aarhus. I Skrivelsen fra Brandkommissionens Flertal søgte man at give det Udseende af, at Foreningen af disse Embeder var i Strid med Instruks for Skorstensfejerne og med Reglement for Brandvæsenet. Men der fandtes intet som helst i Mindretallets Forslag, der var stridende mod disse Vedtægter, og Truslen om at indanke Sagen for en højere Instans vilde næppe ændre noget ved Byraadets Vedtagelse; det viste kun, at den Mand, som havde lavet Skrivelsen, i hvert Fald ikke havde forstaaet noget af Sagen. Dernæst var det gjort gældende, at det vilde betyde en forøget Udgift for Kommunen. Men Forholdet var lige del modsatte. Hidtil havde Byens Skorstensfejermestre til Kontrollen betalt 6500 Kr.; det var nu forhøjet til 10000 Kr., som gik i Kommunens Kasse; fra dette Beløb gik 500 Kr. som Lønforhøjelse til Maskinmesteren, saa der blev et Overskud paa 9500 Kr. til Kommunen. Hvorledes Byraadsmedlemmer havde kunnet finde ud af, at det blev en Udgift for Kommunen, maatte man vist være konservativ for at forstaa. Fra en enkelt Side havde der været slaaet paa, at i Stedet for at lægge Skorstensfejervæsenet under Brandvæsenet burde man have kombineret dette med et Redningsvæsen. Taleren kunde godt tænke sig, at Kommissionens Mindretal senere stiller Forslag derom, men saa vilde man sikkert igen høre det sædvanlige Ramaskrig om, at Kommunen griber ind i private Rettigheder. Hele Brandkommissionen var straks efter Brandinspektør Bruhns Død enig om, at Embedet burde besættes med en Maskinmand; Brandtekniken nutildags gik væsentlig ud paa at drukne Ilden i Vand, og derfor maatte Brandmateriellet være i en saadan Orden, at det altid

vilde kunne yde den fornødne Mængde Vand. Men senere var Kommissionens borgerlige Medlemmer kommen i Tanker om, at man skulde have en Bygningsingeniør, og som Emne opstilledes der en Mand, om hvem Taleren blot skulde sige, at han paa Brandvæsenets Omraade var et ganske ubeskrevet Blad, og selv om han var en ung, rask Mand og en dygtig Ingeniør, var det ikke tilstrækkelige Kvalifikationer til at dirigere et Brandvæsen som det i Aarhus. Naar Brandkommissionens Formand i sin Udgydelse sagde noget om, at man ved at kassere de indkomne Ansøgninger skuffede alle Ansøgerne, saa kunde der dog ikke være Tale om at skuffe andre end de 6 indstillede, og selv om man havde holdt sig til dem, kunde jo kun en af dem vælges, saa Resten vilde i alle Tilfælde være bleven skuffet. Naar der ogsaa kritiseredes, at Hr. Bredal ikke oprindelig var Ansøger til Pladsen, vilde Taleren minde om, hvad der skete i 1913. Da søgte Bruhn Stillingen som Vandværksbestyrer i Aarhus, men det borgerlige Flertal mente dengang, at han egnede sig bedre til at blive Brandinspektør, og saa ansatte man ham som saadan, skønt han havde søgt et ganske andet Embede. Der var derfor ingen Grund til nu at bebrejde Mindretallet en lignende Fremgangsmaade. Ved at ansætte Kontrolmester Bredal skete der ingen anden Forandring, end al Kontrollen med Skorstensfejervæsenet kom under Brandvæsenet, som ogsaa var foreskrevet i Loven, og Brandkommissionen overdrog saa denne Pligt til en Embedsmand, for man kunde vel ikke forlange, at Kommissionens Medlemmer skulde undersøge Skorstenene. Der var ikke Tale om, at Skorstensfejervæsenet lægges under Kommunen, men selv om man vilde gøre dette, fandtes der ingen Lov, som kunde hindre Byraadet deri; der var dog endnu et kommunalt Selvstyre, selv om man fra anden Side søgte at gøre det til saa lidt som muligt. Hr. Bredals Kandidatur havde ikke fundet nogen sælig venlig Omtale i Pressen i Aarhus; et Blad havde endogsaa bragt en Karrikatur af ham og sendt den rundt i Landet, og ligeledes var det hævdet, at han ingen Kvalifikationer havde til Stillingen. Taleren vilde dertil sige, at Hr. Bredal i 30 Aar havde været ansat ved Aarhus Brandvæsen og dér gennemgaaet alle Grader fra Menig til Brandofficer. Hvis en saadan Virksomhed ikke gav Forstand paa Brandvæsen, kunde det være rart at vide, hvor lang Tid der skulde til; desuden havde Hr. Bredal gennem sin Kontrolvirksomhed et saadant Kendskab til ethvert Hus i Byen, som en cand. polyt ikke kunde faa igennem mange Aar. Naar det saa var gjort gældende, at Hr. Bredal ingen teknisk Uddannelse havde, saa satte Taleren ikke særlig Pris paa en Mand, der havde faaet sin Uddannelse paa et Akademi, bekostet af det offentlige, og som derigennem er blevet en udpræget Teoretiker; en Mand, som havde det praktiske Tag paa det foreliggende Arbejde, var otte at foretrække. Men

Modsteden mod Hr. Bredal bundede i noget helt andet; han var nemlig en Mand fra Arbejdernes Rækker, som havde tjent sig op fra neden af, og en saadan Mand maatte under ingen Omstændigheder ansættes i en overordnet Stilling. Hr. Bredal stod paa en god Fod med Mandskabet paa Brandstationen, han havde mange Anbefalinger fra Autoriteterne, bl. a. ogsaa fra den tidligere Brandkommission, og han var i det hele taget den rette Mand at sætte paa denne Plads. Det var derfor med fuld Fortrøstning, at Mindretallet foreslog at ansætte Hr. Bredal som Brandinspektør og derved faa Ende paa Sagen.

H. P. Salling kunde som Medlem af Brandkommissionen ikke gaa med til den foreliggende Indstilling af flere Grunde. I 1913 vedtog Byraadet, at Brandinspektørembedet skulde udskilles fra et andet Embede, fordi man dengang var klar over, at det krævede en Mands fulde Arbejde. Der var siden den Tid sket en meget stor Udvikling af Byen og Havnen, og det saa da mærkeligt ud, at man nu vilde gaa tilbage til den oprindelige Ordning og kombinere Embedet med noget andet. Aarhus Brandkorps havde siden 1913 under Ledelse af afdøde Brandinspektør Bruhn udviklet sig til en udmærket Institution, og med Støtte af Assuranceselskaberne var Materiellet udviklet saaledes, at det nu var Mønster for en stor Del af Landet. At det havde kunnet gaa i de 8 Maaneder siden Bruhns Død beviste ikke, at der var for lidt Arbejde til en Mand; det viste, at der var godt diciplinerede Folk deroppe, men derfor kunde man ikke gaa ud fra, at det vedblivende gik lige saa godt. Den nu foreslaaede Ordning var et Tilbageskridt. Taleren kunde ikke erkende, at den af Mindretallet foreslaaede Mand var fuldt kvalificeret; han var en praktisk uddannet Brandmand og en dygtig Brandofficer, men ikke enhver Officer egnede sig til at blive General. Hr. Bredal var en udmærket dygtig Mand i sit Fag, men han manglede den tekniske Uddannelse, som krævedes for en Brandchef. Brandinspektøren havde bl. a. det Hverv at skulle kritisere paatænkte Byggeforetagender og se, om de er rigtig tilrettelagt i brandteknisk Henseende, men Hr. Bredal savnede Forudsætninger for at kunne bedømme en Tegning eller Bygningskonstruktion, naar han ikke var teknisk uddannet. Hvis der opstod en større Brand, var det Chefens Opgave at kunne overse Situationen og bedømme en Bygning, hvor der er Fare for Nedstyrting, og hvorledes Mandskabet skal opstilles for at være beskyttet mod en saadan. Han skulde have Kendskab til Kemi, hvis der opstod Brand i en Damper eller en Fabrik; der var det ikke tilstrækkeligt at dænge Vand paa. Ligeledes burde han have visse Sprogkunderskaber for at kunne følge med i den udenlandske Faglitteratur og stadig være paa Højde med Tiden og Teknikkens Krav. Naar der i de

senere Aar ikke havde været ret mange store Brande i Byen, skyldtes det, at Brandvæsenet havde faaet de mest moderne Slukningsredskaber, men ogsaa, at de store nye Bygningskomplekser var blevet indrettet saaledes i brandteknisk Henseende, at der ikke var saa stor Fare ved Ildløs. Hr. Leonhard Hansen udtalte, at han satte ikke stor Pris paa Folk med Eksamen og anbefalinger; men Hr. Bredals anbefalinger vilde han nok anerkende. Taleren kunde ikke gaa med til Oprettelse af et kommunalt Skorstensfejeri, og selv om det paa Papiret blev en Besparelse, vilde det i Virkeligheden snart blive det modsatte, naar der skulde ansættes Assistent, Mestersvende o. s. v. Det var Grundejerne, der betalte Skorstensfejningen, og de burde ogsaa have et Ord med at sige, hvis der skulde træffes en anden Ordning. Taleren vilde anbefale at stemme imod Mindretallets Forslag, og hvis de øvrige Ansøgere var udelukkede, efter at Ansøgningerne var kasserede, kunde man opslaa Stillingen paany.

J. Perregaard vilde ogsaa takke Borgmesteren, fordi Sagen blev behandlet for aabne Døre efter de mange Skrivelser i Bladene. Det var dog ikke det værste, at Journalisterne havde skrevet om Sagen, det var værre, at Byraadsmedlemmer havde gjort det og tilmed gjort det ganske upaalideligt. Hr. Leonhard Hansen havde saaledes skrevet en Artikel i "Demokraten" om Sagen, og det var almindelig kendt, at der i Artiklen var sigtet til Taleren. Taleren havde fra første Færd holdt paa, at Brandinspektøren burde være uddannet i Bygningsteknik; enhver kunde lære at køre rundt med en Sprøjte, men det var ikke det vigtigste. Taleren havde egentlig helst set Hr. Kampmann valgt, ikke paa Grund af hans Eksamen, men fordi han var en bygningskyndig Mand, en dygtig Arbejdsleder og en behagelig Mand at arbejde sammen med. Taleren havde dog fulgt Gruppens Beslutninger, men da der blev Vrøvl i Sagen, hvilket i lige høj Grad skyldtes d'Hr Leonhard Hansen og Withen, udkastede Taleren den Tanke, at man foreløbig kunde slaa Embedet sammen med Bygningsinspektørens Embede, idet den sidste nu kom af med Boligkontrollen, og Brandinspektørembedet næppe lagde fuld Beslag paa sin Mand. Der var kun en Tanke, der blev udkastet, og man burde ikke derfor beskyld Taleren for at gaa til konservative Blade. Der stod i den nævnte Artikel, at Tanken var kommen fra et af Byraadets mest energiske Medlemmer; havde der staaet "det mest energiske", vilde enhver vide, at det maatte være Leonhard Hansen. Naar Taleren ikke havde deltaget i flere af Gruppens Møder, skyldtes det dels Sygdom, dels faglige Forhandlinger og en Rejse til København for at skaffe Penge til Boligbyggeriet i Aarhus; men saa burde man forsaanes for saadanne Overfald i Bladene, som Leonhard Hansen havde iværksat. Man kunde vel have Lov til at

have en selvstændig Mening uden at blive mødt med Trusler eller Beskyldninger for at løbe med Snak fra Gruppens Møder; Taleren var i hvert Fald aldrig bleven behandlet saaledes, ikke engang af sine bitreste Modstandere. Det var jo en kendt Sag, at Smeden i gamle Dage var den vigtigste Person i Samfundet, men det bøjede Taleren sig ikke for i dette Tilfælde. Den af Mindretallet foreslaaede Ordning havde Taleren intet imod; Hr. Bredal var en upaaklagelig og samvittighedsfuld Embedsmand. Taleren kunde ikke stemme for Ingeniør Kampmann efter Politimesterens Forsøg paa at spille Overbyraad, men vilde efter det, der var gaaet forud, overhovedet ikke stemme i Sagen. Naar man var kommen saa langt ud med Vrøvlet, skyldtes det i lige Grad Leonhard Hansen og Tømrermester Withen.

M. Brammer takkede ligeledes Borgmesteren, fordi Sagen blev behandlet for aabne Døre, saa Byens Borgere kunde se, hvorledes den havde udviklet sig. Taleren havde sjældent set en Sag behandlet saa mærkværdigt, som det her var sket fra Brandkommissionens Mindretals Side. I Embedsopslaget var anført, at man ønskede en teknisk uddannet Mand; saa maatte man vel mene, at en Mand med den højeste tekniske Uddannelse vilde blive foretrukket, saafremt han iøvrigt var skikket til Stillingen. Det var ogsaa almindeligt i alle Danmarks Købstæder, at Brandinspektør-Embederne besattes med Ingeniører. Naar man for 13 Aar siden havde udskilt Embedet som en særlig Stilling, laa det vel i de store Værdier, der stod paa Spil; derfor gjaldt det om at have en Mand i Spidsen, der straks var klar over, hvor og hvorledes der skal gribes ind, og som ikke nøjes med at dænge Vand paa. Det var en Metode, som kunde give uhyre Bagslag, særlig i vor Tid, hvor de kemiske Brande spillede en stor Rolle, og hvor Vand ofte vilde forværre Branden. En Brandchef skulde derfor have Kendskab til Kemi og Fysik; han skulde kende til Bygningskonstruktion og kunne give Regler for, hvorledes man bedst garderer Bygninger mod Brandfare* men paa den anden Side ikke stille saa store Krav, at Byggeriet derved fordyres betydeligt. Det var en meget vigtig Side af Embedet, og det var klart, at Brandforsikringsselskaberne med den største Agtpaagivenhed fulgte, hvorledes en By som Aarhus ordnede denne Sag. Efter at det socialdemokratiske Mindretal i Brandkommissionen havde været med til at indstille 6 af Ansøgerne, svigtede de fuldstændig deres egen Underskrift og indstillede en Mand, der overhovedet ikke var Ansøger til Stillingen. En saadan Optræden var ikke blot en Haan mod Ansøgerne, men ogsaa mod Byens Borgere; det var det samme Forhold, som hvis man paa et Hospital vilde gøre Oversygeplejersken til Overlæge, og det vilde maaske endog Hr. Leonhard Hansen anse for uforsvarligt. D'Hrr. var klar over, at deres Kandidat ikke kunde bestride Pladsen, og saa lavede de en Stilling som Maskinmester ved Siden af.

Men i Regulativet stod, at Brandinspektøren forestaar Ledelsen af hele Brandvæsenet og er Øverstkommanderende over Brandkorpset med Ansvar overfor Brandkommissionen, og at han skal bistaa Brandkommissionen i alle Spørgsmaal. Det nyttede derfor ikke at ansætte en Mand med særlige Kundskaber ved Siden af Brandchefen; det var at stykke Embedet ud i to, og det var ikke lovligt, uden at man først forandrede de bestaaende Vedtægter. Det var ogsaa en højst mærkelig Maade at lønne en kommunal Embedsmand paa, ved at lade Byens 2 Skorstensfejemestre betale hans Løn. For Tiden lønnedes Kontrollen af Mestrene, og det var heller ikke noget ideelt Forhold. Hvis deres Indtægter var saa store, at de havde Raad til at afgive 10000 Kr. til Kommunen, burde det tages under Overvejelse at nedsætte Taksterne, som betales af Grundejerne. Taleren kunde ikke stemme for Mindretallets Forslag, og heldigvis var der i Reglementet den Sikkerhedsforanstaltning, at Brandinspektørens Valg skal sanktioneres af Justitsministeriet. Den Slags Bestemmelser var ikke altid ønskelige, . naar man holdt ". paa det kommunale Selvstyre; men naar Flertallet gik saa ensidigt frem som i dette Tilfælde, maatte Mindretallet støtte en Henvendelse til Justitsministeriet om at undersøge Sagen nærmere.

J. Fogh Mogensen var klar over, at Dr. Brammer ikke kunde tiltræde Indstillingen, idet han i sidste Møde omtalte en af Ansøgerne, Fuldmægtig Bang fra Frederiksberg, som den eneste kvalificerede, og at man burde ansætte ham, uanset at han stillede ganske andre Krav end dem, der stod i Opslaget. Naar Mindretallet i kommissionen nu fik Skyld for, at Sagen var trukket saa længe ud, var det ikke helt rigtigt; Mindretallet var mødt ved enhver Behandling i Kommissionen og havde Gang paa Gang tilbudt at ville forhandle om en Ordning, man kunde enes om; men Flertallet havde taget sin Stilling og vilde ikke forhandle om noget. Taleren var noget forbavset over Hr. Sallings Stilling, for til at begynde med var han inde paa, at det skulde være en maskinuddanet Mand, og der var endogsaa i Kommissionen Enighed om, at hvis den Mand paa Brandstationen, der nu foreslaas som Maskinmester, vilde søge Embedet som Brandinspektør, kunde man have indstillet' ham til Pladsen. Men nu skulde det pludselig være en bygningskyndig Mand, og det kritiseredes, at Hr. Bredal hverken var bygningskyndig eller havde teknisk Uddannelse, ja endog manglede Sprogkundskaber. Hidtil havde man kritiseret ham paa Grund af hans Alder og Helbredstilstand, nu forelaa der en Attest for, at der ikke var noget i Vejen med hans Helbred, og saa fandt man paa det; men det var i hvert Fald ikke med Sproget, man slukkede Brande. Hr. Bredal havde vist været saa længe ved Aarhus Brandvæsen, at han

var klar over, hvorledes en Brand skal slukkes. Men alle Midler blev brugt for at forhindre hans Ansættelse, endogsaa Trusler om at klage til Ministeriet. Brandkommissionen overlod fra første Færd til den fungereede Brandinspektør at bringe nogle i Forslag, og paa hans Ønskeseddel fandtes en lang Række, der slet ikke var bygningskyndige, og flere, der var ældre end Hr. Bredal. Efter det Forløb, som Sagen havde faaet, kunde man overhovedet ikke tage Hr. Withen alvorligt. Leonhard Hansen havde maattet høre meget for hans Stilling, men Taleren havde gennem Sagens hele Forløb været enig med ham og ønskede derfor at tage Ansaret sammen med ham. Mindretallet saa her paa, hvad der tjente Kommunen bedst; det var ikke ønskeligt at faa flere Embedsmænd end højst nødvendigt. Hr. Bredal havde været en god Mand for Aarhus Kommune, og hans Stilling var saa nær knyttet til Kommunen, at man havde en lille Forpligtelse overfor ham: derfor var det en Fordel at ansætte ham under Kommunen og spare Lønnen til en anden. Skorstensfejermestrene var meget villige til at betale de 5000 Kr. fremfor eventuelt at miste deres Autorisation, og saa ønskede Mindretallet ikke foreløbig at røre ved denne Sag; men der var næppe noget at sige til, at de betaler Kommunen et vist Beløb for den omtalte Kontrol. Naar Politimesteren truede med at ville fralægge sig alt Ansvar i Sagen, saa vilde det kun være glædeligt, om han fastholdt denne Trusel, for saa kunde man maaske komme ind paa en anden Styrelse af Aarhus Brandvæsen. Taleren skulde dog ikke komme nærmere ind derpaa nu, men blot anbefale at tiltræde Mindretallets Forslag.

Borgmesteren oplyste, at i Reglementet staar, at Byraadet ansætter og afskediger Brandinspektøren, men at det skal sanktioneres af Justitsministeriet.

Bernt Jensen erindrede om, at Byraadet paa sit sidste Møde vedtog en Ordning som af Mindretallet foreslaaet og henstillede til Brandkommissionen nærmere at udforme et Forslag i den Retning. Alligevel mødte Kommissionen ikke med noget Forslag, men derimod med en Protest fra Flertallet mod Byraadets Vedtagelse. Det laa da nær at undersøge, om Byraadet eller Brandkommissionen var højeste Myndighed her. Byraadets Flertal var fremkommet gennem almindelig Valgret, medens Brandkommissionens Flertal dannedes af en Fortidslevning, nemlig Politimesteren og Brandinspektøren som selvskrevne Medlemmer af Brandkommissionen sammen med et borgerligt Byraadsmedlem. Nu havde man i $\frac{3}{4}$ Aar ingen Brandinspektør haft, kun en konstitueret, men han havde ikke ladet noget uforsøgt paa dette Omraade. Man skulde ellers synes, at en Mand, der kun indtog en rent midlertidig Stilling, burde være lidt mindre aggressiv, men alligevel havde han ikke blot gjort sin Stemme gældende i Kommissionen, men arbejdet

saa ihærdigt for sin Kandidat, at man fik det Indtryk, at den konstituerede vilde forsøge paa selv at besætte Pladsen. Naar Brandkommissionens Flertal slog saa stærkt paa det Ansvar, som vilde falde paa Mindretallet, vilde Taleren gøre opmærksom paa, at Valget foretoges af Aarhus Byraad, som har Ansvaret for, hvad der sker, saa det kunde Brandkommissionen jo tage sig let. Man saa her, at Byraadets Mindretal forsøger ved alle Midler at ville bestemme, hvem der skal have Embedet, og Dr. Brammer kaldte det endog en Haan mod Byens Borgere, hvis Indstillingen vedtoges. Det var en ganske ny Opfattelse; man var dog parlamentarisk set kommen saa langt frem, at man rettede sig efter en Byraadsbeslutning, og saafremt Byraadets Flertal her besluttede at ansætte Hr. Bredal som Brandinspektør, kunde det ikke mere kaldes en Haan mod Byens Borgere end en hvilken som helst anden Besættelse af et Embede. Der stod ganske vist i Opslaget, at man ønskede en Mand med teknisk Uddannelse, men der stod ogsaa, at en Mand, der havde været ansat ved Brandvæsen, vilde blive foretrukken, og det sidste kunde vel nok siges om Hr. Bredal, naar han havde været ved Aarhus Brandvæsen i 30 Aar. Taleren kunde derfor godt stemme paa Hr. Bredal og vilde anbefale at vælge ham, for selv om han maaske manglede enkelte tekniske Kvalifikationer, havde han det praktiske Kendskab, som de øvrige savnede. Dertil kom, at man burde have konstateret, hvorvidt det kommunale Selvstyre betyder noget, eller om en eller anden af Byens Embedsmænd kunde sætte det ud af Kraft.

Holst-Knudsen fastslog, at der forelaa i Virkeligheden et Principsspørgsmaal. Paa det sidste Byraadmøde vedtog man, at Brandkommissionen skal fremkomme med Forslag til en Ordning overensstemmende med et af Brandkommissionens Mindretal forelagt Forslag, som Byraadet sanktionerede. Saa hævder Brandkommissionens Flertal, at Indstillingen fra Kommissionens Mindretal dels er saglig uforvarlig, dels uforenelig med gældende Bestemmelser for Brandvæsenet og Kommunens Styrelse. Hvad det første angik, kunde Taleren heller ikke anse Valget af Skorstensfejer Bredal for forsvarligt og rigtigt, da han ikke kunde siges at være kvalificeret til Stillingen Angaaende det sidste Spørgsmaal stod der i Loven om Ordning af Brandvæsenet, at der skal findes en Vedtægt herfor, og hvis der ikke kan blive Enighed om dens Regler, skal Justitsministeren afgøre Striden. Der stod ikke her noget om, at Brandinspektørens Valg skal godkendes af Ministeriet, derimod fandtes der et Reglement for Brandvæsenet, hvor denne Bestemmelse var indført. Hvorledes dette Reglement var bleven til, vidste Taleren ikke og kunde derfor ikke bestemt afgøre, om Justitsministerens Sanktion af Valget skulde til. Mindretallets Indstilling var uklar.

Der stod ikke, at Hr. Bredal skal ansættes som Brandinspektør, men at Brandinspektørens Embede besættes med Kontrolmester Bredal fra

1. April 1926 med Konstitution 1 Aar, til hvilken Tid der træffes nærmere Bestemmelse angaaende hans Pensionsforhold. Det fremgik ikke klart heraf, om det er Meningen, at Hr. Bredal kun skal konstitueres, eller det kun er Pensionsspørgsmaalet, der skal udsættes til næste Aar. Hvis Ansættelsen allerede nu skal være fast, kunde man næppe ordne Pensionsforholdet om 1 Aar. Samtidig indstillede Mindretallet, at Kommunen overtager Kontrollen med Byens Skorstensfejervæsen saaledes, at den foretages af Brandvæsenet. Det var noget, som gjaldt allerede nu ifølge Lovens Bestemmelser, og der fandtes ogsaa en af Brandkommissionen udfærdiget Instruks for Skorstensfejervæsenet, ifølge hvilken Brandkommission er Skorstensfejernes nærmeste Foresatte. Forslaget var altsaa for saa vidt overflødigt; men i Mindretallets Indstilling stod ikke "Brandkommissionen", men "de af Byraadet valgte Brandkommissionsmedlemmer." Men naar Loven fastsatte, hvem der danner Brandkommissionen, og at denne skal bestemme, hvorledes Skorstensfejervæsenet skal ordnes, kunde Byraadet ikke vedtage noget andet. Selvfølgelig var Flertallet i Byraadet meget mægtigt, og det brugte ogsaa sin Magt, men der var allivel en Grænse for dets Magt, nemlig Loven, som alle maatte bøje sig for. Der var dog den Trøst, at ifølge Loven kunde Justitsministeren, hvor det skønnedes at være hensigtsmæssigt, efter Indstilling af Byraadet tillade passende Afgivelser. Men skulde det ske, maatte der i hvert Fald en ny Instruks til, og indtil man fik en saadan, maatte man rette sig efter den nuværende. Angaaende det nævnte Vederlag for Kontrollen, saa var Taleren ikke inde i dette Forhold, men havde opfattet det saaledes, at Hr. Bredal fik dette Vederlag for at hjælpe de to gamle Mestre med at drive deres Forretning. Hvis det ikke var Tilfældet, syntes det noget ubilligt at tvinge de to Mestre til at betale for at faa den Kontrol udført, som Brandkommissionen ifølge Loven har Pligt til at foretage. Selvfølgelig kunde man som Hr. Fogh Mogensen udtalte, stille dem Valget imellem at betale disse Penge eller miste deres Autorisation, men det var ikke nogen tiltalende Fremgangsmaade; Kommunen skulde nødig sælge sine Autorisationer. Naar Taleren havde sagt, at Ordningen vilde blive dyr for Kommunen, skyldtes det Hr. Leonhard Hansens Udtalelser om, at det er Meningen, at hele Skorstensfejervæsenet engang skal være kommunalt; derfor vilde det i det lange Løb blive en dyr Historie. Det saa ogsaa mærkeligt ud, at Hr. Bredal skal have et Honorar paa 1000 Kr. for at udøve den Kontrol, som han paa Brandkommissionens Vegne var pligtig til at foretage. Angaaende Oprettelse af Stillingen som Maskinmester, saa stod der i 1913 i

Byraadet en skarp Strid mellem Byraadet og Brandkommissionen angaaende Besættelse af en underordnet Stilling, og den kongelige Borgmester benyttede sig af sin Ret til at sætte en Byraadsbeslutning ud af Kraft. Ministeriet gav Byraadet Medhold i, at Byraadets Flertal kan bestemme, at de underordnede Funktionærer skal ansættes af Byraadet, men at en Bestemmelse, som fandt Sted, inden man ændrede Reglerne, maatte staa ved Magt. Det var det samme, som forelaa nu. Saa længe man havde de nuværende Regler, maatte de staa ved Magt, og i dem stod, at i Brandinspektørens Forfald træder

Underbrandinspektøren i hans Sted. De gældende Bestemmelser maatte derfor ændres, ellers kunde man ikke sætte Vicebrandinspektøren ud af Funktion og erstatte ham med en "Maskinmester". Taleren antog derfor, at Brandkommissionens Mindretal vilde komme med Forslag til Ændring af Vedtægterne, hvorefter de saa kunde gennemføre deres Forslag, men Brandkommissionens Flertal var i sin gode Ret til at kræve Sagen forelagt Justitsministeren, naar man maatte hævde, at Forslaget var i Strid med de bestaaende Vedtægter. Taleren vilde derfor henstille til Byraadet ikke at vedtage Flertallets Indstilling, men lade Sagen gaa til Ministeriets Afgørelse.

M. Brammer ønskede at. korrigere nogle Oplysninger, som Hr. Fogh Mogensen bragte fra det forrige lukkede Møde. Der stod i Embedsopslaget, at man ønskede en teknisk uddannet Mand, og at en Mand med Uddannelse ved Brandvæsen vilde blive foretrukken. Den eneste af Ansøgerne, som opfyldte begge disse Betingelser, var Vicebrandchef Bang fra Frederiksberg, og Taleren udtalte da sin Forbavselse over, at Kommissionen ikke havde indstillet ham, men havde hverken anbefalet ham eller udtalt at ville stemme paa sionen angaaende Besættelse af en underordnet Stilling, og den kongelige Borgmester benyttede sig af sin Ret til at sætte en Byraadsbeslutning ud af Kraft. Ministeriet gav Byraadet Medhold i, at Byraadets Flertal kan bestemme, at de underordnede Funktionærer skal ansættes af Byraadet, men at en Bestemmelse, som fandt Sted, inden man ændrede Reglerne, maatte staa ved Magt. Det var det samme, som forelaa nu. Saa længe man havde de nuværende Regler, maatte de staa ved Magt, og i dem stod, at i Brandinspektørens Forfald træder Underbrandinspektøren i hans Sted. De gældende Bestemmelser maatte derfor ændres, ellers kunde man ikke sætte Vicebrandinspektøren ud af Funktion og erstatte ham med en "Maskinmester". Taleren antog derfor, at Brandkommissionens Mindretal vilde komme med Forslag til Ændring af Vedtægterne, hvorefter de saa kunde gennemføre deres Forslag, men Brandkommissionens Flertal var i sin gode Ret til at kræve Sagen forelagt Justitsministeren, naar man maatte hævde, at

Forslaget var i Strid med de bestaaende Vedtægter. Taleren vilde derfor henstille til Byraadet ikke at vedtage Flertallets Indstilling, men lade Sagen gaa til Ministeriets Afgørelse.

M. Brammer ønskede at korrigere nogle Oplysninger, som Hr. Fogh Mogensen bragte fra det forrige lukkede Møde. Der stod i Embedsopslaget, at man ønskede en teknisk uddannet Mand, og at en Mand med Uddannelse ved Brandvæsen vilde blive foretrukken. Den eneste af Ansøgerne, som opfyldte begge disse Betingelser, var Vicebrandchef Bang fra Frederiksberg, og Taleren udtalte da sin Forbavelse over, at Kommissionen ikke havde indstillet ham, men havde hverken anbefalet ham eller udtalt at ville stemme paa ham. Der blev sagt, at Kommissionen ikke havde indstillet ham, dels fordi man ikke syntes om ham, dels fordi han stillede Krav om at faa sin Anciennitet fra Frederiksberg med sig. Men det sidste kunde Brandkommissionen næppe afgøre, det tilkom Byraadet. Det var ogsaa Taleren, som udkastede Tanken om at kombinere Brandinspektørstillingen med Ledelsen af et Redningsvæsen, saafremt Brandinspektøren havde for megen Tid til sin Raadighed; det var i hvert Fald mere naturligt end en Kombination med Skorstensfejervæsenet.

Borgmesteren bemærkede, at Fuldmægtig Bang ogsaa stillede Krav om højere Løn.

Leonhard Hansen syntes at Dr. Brammers Udtalelser kunde tyde paa, at han betragtede sig som langt klogere paa dette Omraade end Brandkommissionens Medlemmer. Taleren mente dog at have noget mere Kendskab til Brandteknik end Doktoren.

Brandkommissionen var i sin gode Ret til at diskvalificere Fuldmægtig Bang, naar han stillede Krav om højere Løn og Anciennitet, Flyttegodtgørelse o. s. v. Det var rigtigt, at Byraadets borgerlige Flertal i 1913 fandt, at Stillingen som Brandinspektør var tilstrækkelig for en Mand. Nu havde imidlertid Brandkommissionens Mindretal konstateret det modsatte, og hvad der var god Latin i 1913, behøvede ikke at være det i 1926. Angaaende Kravet om Kendskab til Bygningsteknik, saa havde den afdøde Brandinspektør intet som helst Kendskab dertil, da han blev ansat; han var maskinuddannet og havde dog bestridt Pladsen til alles Tilfredshed. Den Bygningsteknik, som var nødvendig der, kunde enhver Mand med nogen Fornuft hurtigt lære sig til. I Almindelighed druknede man Ilden med Vand, men naturligvis kunde der komme Tilfælde med Brand i Skibe o. l., hvor man brugte en anden Fremgangsmaade. Hvad Sprogkunderskaberne angaar, saa havde Taleren aldrig opfattet Brandinspektørembedet som et Professorat. At Skorstensfejerordningen skulde

blive dyr, hvis Kommunen overtog den, forstod Taleren ikke, naar det var Grundejerne, som betalte Skorstensfejningen. Hr. Perregaards Udtalelser kunde mere passende være fremsat paa et andet Sted. Det var kedeligt, at han ikke vilde stemme for Forslaget, fordi han var fornærmet paa Forslagsstilleren; det var at sætte sine personlige Følelser over Sagen. Taleren vilde dog takke for Oplysningen om, at der med den energiske Mand var ment Perregaard, det vidste Taleren ikke i For vejen. Tanken om at slaa Embedet sammen med Bygningsinspektørens Embede havde ikke været fremsat hverken i Brandkommissionen eller i Talerens Gruppe. Naar Dr. Brammer talte om, at Mindretallet optraadte uforsvarligt og viste Haan mod Borgerne, skulde han hellere feje for sin egen Dør, for hvis nogen optraadte uforsvarligt overfor Befolkningen ved at stille glubske Krav og blokere Embeder, saa var det netop Lægerne. Landsretssagføreren havde være oppe paa de øverste Hylder for at finde de gamle støvede Lovparagrafer frem og vel ogsaa drøftet Sagen med Politimesteren for at forhindre Byraadets Vedtagelse. Men Loven gik i hvert Fald forud for en Vedtægt, og i Lovens § 1 stod, at Byraadet kan ansætte Underbefalingsmænd, og at Underbrandinspektøren har Ansvaret, naar Brandinspektøren ikke er til Stede. Der fandtes en Vicebrandinspektør, men ingen Underbrandinspektør; men saa kunde man jo passende kalde Maskinmesteren Underbrandinspektør, saa var Vedtægten i Orden, og der skete næppe noget ved at blive fri for Vicebrandinspektøren. Det var ønskeligt engang at komme bort fra de fødte Medlemmer i Kommissionerne, ogsaa i Brandkommissionen. Formanden havde aldrig Tid til at møde paa Brandstationen, saa Medlemmerne maatte indfinde sig paa hans lille Kontor i Vesterallé; han var vel optaget af sin Betlerjagt. Hr. Holst-Knudsens Bemærkninger om Indstillingen var Ordkløveri og Prokuratorkneb; Taleren kunde i hvert Fald ikke se Forskellen mellem at ansætte en Mand og besætte en Stilling. Ordene "de af Byraadet valgte Brandkommissionsmedlemmer" var sat med velberaad Hu, selv om det gjorde ondt nede i Vesterallé; det burde være Folket selv, der træffer Bestemmelse. Taleren vilde anbefale at vedtage Forslaget uden at gaa til Ministeriet eller andre Krogveje og saa overlade det til d'Hrr. fra borgerlig Side at slide Ministeriets Trapper.

H. P. Salling troede stadig, at det var det rigtige, der skete i 1913, da man lavede et selvstændigt Brandinspektørembede. Den tidligere Brandinspektør var tilstrækkelig optaget; han færdedes altid paa Brandstationen og forstod at beskæftige Mandskabet, og det var under ham, at Brandvæsenet naaede sin høje Standard.

J. Perregaard havde ikke sat sine personlige Sympatier over Sagen, men havde altid holdt

paa, at man burde konstituere Bygningsinspektøren foreløbig 1 Aar, og dertil havde Leonhard Hansen sagt, at han havde et andet Forslag, hvorved der kunde tjenes flere Penge. Hvis han vilde nægte det, maatte Taleren stemple det som vitterlig Usandhed. Leonhard Hansen vidste, hvorfor Taleren ikke kunde komme til Gruppemøde, og alligevel skrev han sin Avisartikel, hvor enhver vidste, hvem der sigtedes til. Naar Kolleger gik med en Borgmester i Maven, var de altid vanskelige at omgaas; de skulde omgaas forsigtigt ligesom frugtsommelige Kvinder, for det kunde være farligt, hvis de nedkom for tidligt; det skulde Leonhard Hansen passe paa.

J. Fogh Mogensen benægtede, at Hr. Perregaards Tanke havde været fremsat i Gruppen, og den havde heller ikke været fremsat andre Steder, hvor Taleren havde været til Stede. Hr. Holst-Knudsen gjorde Forsøg paa at haane Hr. Bredal, men det var jo fra visse Sider Skik at træde paa dem, der havde arbejdet sig op fra neden af. Skorstensfejermestrene var ikke bleven tvunget til at betale de 10000 Kr.; de var godt tilfredse med Ordningen, og saa ønskede man ikke at gribe ind i Forholdet for Tiden. Dr. Brammer glemte at oplyse, at han i sidste Møde udtalte, at Brandkommissionen ikke havde nogen Kompetence til at diskvalificere nogen af Ansøgerne. Men Taleren vilde dog holde paa, at man næppe kunde indstille en Ansøger, som ikke vilde nøjes med de Betingelser, der stod i Opslaget.

Vald. Pedersen erklærede, at naar hele denne Sag var kommen til at ligge saaledes, skyldtes det, at der ikke var det bedste Samarbejde indenfor Brandkommissionen, og Forhandlingen her befordrede næppe det gode Samarbejde. De tre Byraadsmedlemmer burde lægge sig efter at forhandle lidt mere med hinanden. Naar Taleren kunde tiltræde den foreliggende Indstilling, var det efter det Princip, at af 2 Onder vælger man det mindste. Hverken Flertal eller Mindretal fik det, de ønskede; men skulde man til Ende med Historien, maatte Forslaget vedtages; man maatte engang se at komme ud af Uføret. Taleren var ikke Modstander af, at Sagerne behandles for aabne Døre, heller ikke for de Medlemmers Skyld, der skal lufte Vingerne, men det var ikke helt rigtigt overfor de to Kandidater til Stillingen. Den gamle Brandinspektør var en dygtig Mand, der gjorde et stort Arbejde, men han var ogsaa Aarhus Kommune en dyr Mand, og det kneb ofte at holde ham nede i Kommissionen; for han kunde aldrig faa Brandvæsen nok. Men det var vel det sædvanlige hos Embedsmændene; de tænkte ikke paa, hvor Pengene skulde komme fra. Ogsaa et Redningskorps ønskede han, men Taleren havde modarbejdet det paa Grund af Udgiften. Angaaende Sprog og udenlandsk Litteratur, saa var det vist ligegyldigt, om man havde et

Skab fyldt dermed eller ikke; der var ingen Grund til at gøre det saa indviklet. Brandvæsenet havde ca. 30 Udrykninger om Aaret, og de 99 % var Ubetydeligheder, som der ikke behøvedes noget større Bibliotek af udenlandsk Litteratur for at kunne klare. Dr. Brammers Sammenligning med et Hospital haltedet noget, for det var vist ikke saa sjældent, at det var Oversygeplejersken, som bestemte Farten, og ikke Overlægen. Taleren kunde være enig med Lægen i, at Taksterne skal ned, men en Nedsættelse af Taksten for Skorstensfejning betød intet som helst paa en Ejendom; det vilde forslaa bedre, hvis Doktoren kunde faa f. Eks. Lægerne til at sætte deres Takster ned til Gavn for de syge; men det skulde de vist vogte sig for. Hr. Holst-Knudsens Reglementer og Vedtægter regnede Taleren ikke saa meget, dem kunde Byraadet dispensere fra, hvis det fandt for godt; der var mange mærkelige Bestemmelser i disse Reglementer, som aldrig var bleven overholdt. Taleren oplyste, hvorledes den nuværende Kontrol med Skorstensfejningen havde udviklet sig, og hævdede, at naar Brandkommissionen var pligtig til at udføre denne Kontrol, maatte den ogsaa frit kunne bestemme, hvorledes Kontrollen skal udøves. Hr. Bredal var mangeaarig Brandassistent og Øverstkommanderende ved 1. Linie, og han havde slukket ikke saa faa Brande, uden at Brandchefen var med. Derfor var Taleren noget forbauset over, at Hr. Salling udtalte sig saaledes om ham, og det var sikkert heller ikke med hans gode Vilje. Taleren vilde fraraade Leonhard Hansen at anstrenge sig for at komme af med Politimesteren; han var vist anstrengt nok i Forvejen, og at faa ham fjernet mægtede han næppe.

H. P. Salling havde ikke i nogen Maade talt nedsættende om Hr. Bredal som Menneske. Personlig satte Taleren megen Pris paa ham; han var en dygtig Mand i sit Fag, men her var Tale om hans Kvalifikationer som Brandchef.

Leonhard Hansen skulde ikke komme nærmere ind paa Hr. Perregaards Udtalelser; men det var i hvert Fald mærkeligt af ham at fremsætte sine Ideer i Modstandernes Presse i Stedet for i et Gruppemøde eller i Brandkommissionen. Men der maatte være sket en Erindringsforskydning fra Perregaards Side, og Taleren skulde derfor tilgive ham hans stærke Ord. Angaaende Hr. Vald. Pedersens gode Raad vilde Taleren sige, at hvis han var hyldet i de samme Fordomme som Vald. Pedersen, saa skete der overhovedet ingen Fremskridt. Men Taleren skulde gerne love, at Kommissionens Medlemmer skal forsøge at arbejde sammen paa samme rolige, høflige og saglige Maade, som Vald. Pedersen altid havde gjort, ogsaa medens han sad i Brandkommissionen. Naar Taleren havde ønsket Sagen for aabne Døre, var det for at forhindre Bagsnak og Muldvarpearbejde; det havde

man hidtil haft nok af.

J. Perregaard syntes dog, at Leonhard Hansen, før han for i Blækhuset, kunde have spurgt Gruppens Sekretær, hvad Taleren havde sagt i Mødet. Leonhard Hansen vilde nu kalde det Erindringsforskydning, men Taleren kunde nævne den Dato, det blev sagt.

Vald. Pedersen havde ikke ventet en en saadan Tak fra Leonhard Hansen. Selvfølgelig havde han Lov til at sige, hvad han vilde, men han burde næppe være saa kry, hellere vise sin Taknemlighed over, at man hjalp ham ud af den Situation, han var kommen i.

Leonhard Hansen brød sig ikke om enhver Slags Hjælp, og den, der kom fra en bestemt Side, vilde altid blive imødegaaet. Taleren lod sig ikke jage i et Musehul hverken af Vald. Pedersen eller nogen anden.

Borgmesteren havde hørt mange Rygter angaaende Besættelse af Brandinspektørstillingen, bl. a. ogsaa, at Talerens Søn skulde have Pladsen. Det var imidlertid forkert, for vedkommende havde aldrig søgt nogen Stilling under Kommunen. Det var ogsaa i Gruppen bleven sagt, at Borgmesteren vilde bestemme, hvem der skulde have Embedet, ja endog Talerens Barn, ikke Søn, var bleven indblandet deri. Naar Leonhard Hansen nu mente, at det skulde være offentlige Møder, for at Befolkningen kan faa Sandheden at vide, saa var det ganske hen i Vejret, for Mængden fik aldrig Sandheden at vide efter den Maade* hvorpaa der nutildags arbejdedes i Byraad, Rigsdag o. s. v. Vald. Pedersen havde Ret i, at det var urigtigt mod de Mennesker, som søgte Stillingen, al drøfte deres Forhold for aabne Døre. Efter den Maade, hvorpaa Partierne arbejdede, stod den enkelte ikke frit; den, som mukkede, blev hængt, og Taleren var bleven truet med Partimøde o. s. v., fordi han forbeholdt sig sin Stilling. Efter den Behandling, som den foreliggende Sag havde faaet, vilde Taleren trods alt fastholde sin Stilling og ikke stemme i Sagen.

Leonhard Hansen vidste ikke af, at Borgmesteren i Gruppen havde været ude for Tvang, men det Spørgsmaal kunde man diskutere et andet Sted. Heller ikke havde Taleren hørt noget som helst om, at Borgmesteren vilde bestemme, hvem der skulde være Brandinspektør, eller at hans Børn var indblandet deri. Disse Udtalelser af Borgmesteren var vist grebet lidt for meget ud af Luften. Naar Borgmesteren hævdede, at Offentligheden aldrig fik Sandheden at vide, saa havde Taleren dog ikke troet, at man førte Offentligheden bag Lyset i almindelige offentlige Sager.

Borgmesteren svarede, at man aldrig fik de enkeltes personlige Syn paa en Sag at vide, for det, der kom offentlig frem, var kun Gruppebeslutninger, ligemeget hvilket Parti det drejede sig om. Hvad der var passeret i Gruppemøderne, skulde Taleren ikke referere offentlig; men nu havde Leonhard Hansen i hvert Fald set, hvad der kan komme ud af at behandle en saadan Sag for aabne Døre, og forhaabentlig kunde Taleren saa i Fremtiden faa Lov til at følge Forretningsordenen.

Leonhard Hansen maatte saa tro, at der var lagt en Fælde for ham, da Sagen kom frem for aabne Døre. Men den Mand, som nu bestemte Dagsordenen, havde ellers tidligere hævdet, at Offentligheden skulde være bekendt med alt det, som kom frem.

J. Perregaard ønskede alt for aabne Døre, saa vilde det vise sig, hvem der forstaar at administrere Kommunens Sager, og hvem der kun ønsker at give Penge ud uden at tænke paa den anden Side af Sagen.

Indstillingen fra Brandkommissionens Mindretal vedtoges med 9 Stemmer mod 7, 2 stemte ikke.

Uddrag fra byrådsmødet den 17. marts 1927 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 362-1926)

Skrivelse fra Politimesteren til Aarhus Stiftamt vedrørende Byraadets Beslutning m. H. t. Brandinspektørstillingen modtaget fra Amtet til Erklæring.

Henvistes til Brandkommissionens Erklæring.

